

Мјас

БОСАНСКЕ КРАЈИНЕ

ГОДИНА V.

БАЊА ЛУКА, 24 октобра 1947 г.

Број 43 (123)

У бањалучком срезу премашен је план прве декаде откупа кукуруза

Откуп кукуруза на подручју бањалучког среза који је отпочео 1. овог мјесца одвија се повољно и према досадашњим резултатима зрна срез стоји много боље од осталих житородних срезова. План прве декаде премашен је за више од поена вагона. Овај успех треба приписати углавном Управи за откуп при Среском народном одбору која је истовремено извршила све припреме за откуп у житородним мјесним пољима, док се у нежитородним откупу врши и без плана који је искључиво параван. Првих дана откупа дневне норме нису се могле остваривати у потпуности због влажности кукуруза која је онемогућавала негово бруњење, али се стање у том погледу по последњим

дана далеко побољшало, тако да се дневне норме сада премањују за 20%. Темпо плана као и уопште организација откупа одвија се нарочито добро у мјесним подручјима Драгачког, Кобарског и Чардањачког док се од нежитородних подручја нарочито истичу Челина и Јопанка. Недостатак превозних средстава који омета произвођача да предају у предвиђеном року ни мало на утиче на темпо плана и у том погледу се не налази на изолације потешкоће. За смисао откупљивања количина кукуруза, предузете земљоправне провизорске и вјештачке осмислао је благовремено довољан складирани простор, тако да и са те стране неће бити забрана за нормално одвијање откупа.

Откуп кукуруза у дубичком срезу не одвија се повољно

Откуп кукуруза на подручју дубичког среза који врши предузеће земљоправне производње „Сана“ у Приједору не одвија се повољно због недостатка превозних средстава, а и великом дијелом услед недостатка мушке радне снаге. Тако је за првих пет дана план откупа остварен само за 1/3 од планом предвиђених количина. Домаћinstva која су dobila задужења не доводе у одређеном року своје вишкове, nego се предлажу кукурузу, а што чак и постојеће је квалитетно. Мјесни народни одбор Атинци и Пучани нису још успjели да изврше план задужења на појединим производствима, што је утицало на извршавање декадног плана. Произвођачи

У приједорском срезу откуп кромпира за сјеменску робу показује добре резултате

Капацитета откупница за сјеменску робу који спроводи у Приједору магацине на подручју приједорског среза показује добре резултате, тако да је од подинвехиљних 15 вагона доседа откупљено већ шест вагона. Род кромпира на приједорском срезу ово године је нарочито добар тако да ће план откупа вјероватно бити премашен.

Упоредо са јесеним сјетвеним радњима пољопривредни откуп Среског народног одбора разарадио је план јесењег поскања воћака које ће се извршити идних мјесца. Према плану у шест мјесних подручја извршиће се поскања 20.000 воћних стаба. Извршене су све припреме у погледу набавке и разлојаче праскања као и потесних сретстава за поскање. У акцији поскања воћака учествовале мјесне организације Народног фронта и омладина са подручја среза.

дачи посљедњих дана поред обавезних довоза и слободне вишкове кукуруза.

Овако слабом одвијању откупа изрок је donekle у неуредној евиденцији управе за откуп при СНО-у, као и великом дјелом код мјесних народних одбора који не располажу са тачним прегледом планом предати и неپردازи количина. Исте тако ни масовно организације дубичког среза нису извршиле довољно радње припреме откупа, иако би оне са своје стране могле да много депресиу неговому траваћин одвијају. Рад откупне станице такође не задовољава, тако да један једини шалтер којим располаже станица нје у могућности да прими велики број произвођача, јер посао око обрачунавања врши само једно лице. Слаба организација посла у станици огледа се и у недовољном вођењу евиденције као и у недостатку потребних формулара.

Први резултати убирања пореза у Бањој Луци

У циљу што упућеније наплате пореза одржане су свих дана три конференције са пореским обавезницима. На њима је поново укцано да уплата пореза на доходак из приватних занимања још Унијек није задовољавајућа, да су се многи порески обавезници отуђили о основним обавезама да Уједињене дужности према држави. Тако је констатовано да има пореских обавезника који нису уплатили ништа за период од 18 мјесеци, па и за двије године. Оваква појава настала је због тога што поједини порески обавезници рачунају да порез треба платити само онда кад им залиште ствари или одведу крму. Послије правичног указивања одзив за уплату пореза прилично се побољшао. Досадашњи успјех наплате пореза на доходак

у ГЛАС-у излази једанпут недељно. Мјесечна претплата за Бању Луку и унутрашњост стоји 9.—, тромјесечна Дин 27.—, полугодина Дин 54.—, годишња Дин 108.—. — Редакција и администрација: Бања Лука, ул. Буре Бушара - Старог, бр. 9/1 спрат. Главни и одговорни уредник Смила Зарић. Телефон бр. 358, број часописа код Привредне банке 75-404200. — Штампарија „Глас Б. Лука“

ИЗДАЈЕ СРЕСКИ И ГРАДСКИ ОДБОР НФ-а БАЊА ЛУКА

У многим мјесним подручјима отпочело је јесење орање

УЗ ПОВОЉНЕ ВРЕМЕНСКЕ ПРИЛИКЕ У ПРИЊАВОРСКОМ СРЕЗУ СЈЕТВА ЋЕ С ЗАВРШИТИ ЗА 14 ДАНА

Ма да је у појединим крајевима наше земље отпочело сјетвање, пољопривредни бизнис бањалучког подручја постоји је тек савише незнатан дио обрадних површина. Ошта је појава да земљоправници, селачке задруге и поједина државна добра чекају на млину, бринући да се земља тврда и непродуктивна за орање. Већ почетком овог мјесца завршен је на свим срезима највећи дио приватних радова, а преостало по сјеме, извршавају распоред орања изпрежком стоким, раздјелјеном сјеме селачкима и у кооперативама по боље сјеме замијенило за слабије. И пољопривредне машинске станице завршавају су такође све припреме на вријеме снабдевањем се довољном количином сјемења, торних и обезбављају довољан капацитет за извођење плана, осмиславајући поједине тракторе. Све пољопривредно-визинске станице на шем терену воде су рачуна о томе да се у току јесење сјетве организује боља статистика него је то било за вријеме пролетног ора-

ња. Једино би ни се могло пребије, да се нису у потпуној мјери залажале при склапању уговора у чему је највише поаблажа бижаха као пољопривредна станица.

Пољопривредно-визинске станице у Новој Тополи изабрале је још прије 15 дана све тракторе на терен. Како вријеме одица одица, то су земљоправници сами и готово све селачке радње задруге стације орањем не чекајући више на кшпу. Приступило се орању по лак шем терену и мекшој земљи и уште тако гдје је то могуће. Орање и посед тога иде вло тежко а трак тор троши по 7 кг горива на диву-вину. Поједини трактори троше и више и пољопривредна станица при-стијела је да на неким мјестима су-буствала орање успјешјем преостале-рености машина. У првој декади (од 10 до 20 овог и сјена) орало се у мјесним подручјима Топола, Дограче, Градишка, Трешље, Машина, Романови, Ножићко и у радним задругама и Државном дјубу „Младен Стојићеве“. До др-дас је поорано 4.500 дувина што је незнатно у поређењу са овог-одиним задатком.

У СРЕЗУ САНСКИ МОСТ ПЛАН ОТПУЛА КУКУРУЗА ПРЕМАШЕН ЈЕ ДОСАДА ЗА 12,8%

Државно предузеће „Сана“ које врши откуп кукуруза на срезу Сански Мост пребацује и поставља план откупа. Дневне норме откупа пребољују се на читавом терену. Досада је план откупа премашен укупно за 12,8%. За смисао откупљених количина на вријеме је изграђено 18 сунђина.

У извршавању плана откупа кукуруза показују пуно залагање народне власти и све масовне организације.

Маја мјесца градско грађевинско предузеће из Бања Луке предузело је градњу 4 шупе за сјетвањашта машина у тракторској станици Бања Лука. Међутим ни до данас те шупе нису покривене да да су већ мјесец и по дана доседе-не до крвине конструкције. Они радови занпрку не изналажу са мих предузетима, јер је тешко прет постанати да за овако важне гра-ђевинске објекте нема материјала за крвину конструкцију. Важио је углавном истица то да вршачице стоје под отвореним небом, јер је само мали број покривен терадом.

Извештајна служба функционисала је добро боја за почетак декаде. Највише успјеха у орању по-казало је тракториста 1 бригаде Гау-вину Душан који и поред тежког терена пребацује норму, па оре и по 30 акнума дневно.

Тракторски курс при пољопривредној станици завршио је са радом прије 2 мјесца. Ових дана отпочео је нови тракторски курс са 40 курсица којима је обезбјеђено мрзла, стаи и добар наставни ка-др.

На терену приједорског среза отпочело је прије пет мјесеци сјетвање орања. Оне се углавном на пољодим бакским теренима гдје су тачно орањене. Раздјелјено је 12 вагона сјемења, а има преко 3.000 запрга и 10 трактора чиме се за 14 дана може завршити сјет-ва.

Припреме за прославу Велике октобарске револуције у Бањој Луци

Тридесетогодишњица Велике октобарске социјалистичке револуције била прослављена великом свечаношћу у сени крајинских завода. Радници у фабрикама и предузећима, окупљени по школама, турбуцима села и града изнепрелико ирше припреме да прославе 30-годишњицу Октобарске револуције што свечаније манифестују љубав према херојском совјетском народу и његовом вођи великом Стаљину. Прославу 30-годишњице Велике октобарске револуције празнику великог координирају да је Совјетски Союз са његовим јуришним савезничким војскама слагао из прошлости и садашњости и да совјетски народ по мудрим и сигурним руководиоцима Болшевичке партије незавидно иду напред на остварњу сва велика благоштања. Херојска борба и величествити успеси совјетског народа прославу свима народима свијета под прасом остварену срањањем живота и трајног мира. Наши народи прослављају 30-годишњицу Велике октобарске револуције у знаку нерушког пријатељства и братства са великим Совјетским Союзом, победоносцем за трајан и праведан мир и заштитником права народа Европа.

Пред прославу 30-годишњице Велике октобарске револуције одржавају се по свим тврдишима, предузећима, установама, квартовима и школама у Бањој Луци предавања, реферати и приредбе посвећене великим Октобарским борбам, животу и боду у Совјетској Русији. Од 15 до 25. окт. одржани су реферати о историском значају Велике октобарске револуције са уметничким такмака које су изнеле културно-уметничке групе синдикалних поддружја и омладине. Приредбе културно-уметничких група одржавају се у различитим тако да су активности изнеле изнад сваког програма средњошколске омладине, глумачких средњошколске омладине, глумачких омладине, да културно-уметничке групе синдикалних поддружја међусобно. У приредбама по предзнању учествовао је хор Р. К. П. Д. Педагози и оркестро вође и глумце. О животу и раду у Совјетском Сојузу одржио је 12 предавања по свим квартовима, синдикалним поддружјама и школама. Предавања се одржавају по стручним скупштинама и у њима је обухваћени историјски, културни и уметнички живот у Совјетском Сојузу. Предају чланови друштва за културу сарадњу са СССР-ом. Предавање "Четир вијека совјетске науке" дожио М. Оташевић, "Жена у СССР-у" С. Матура, "Музички живот у СССР-у" М. Кекиновић, "Советска књижевност" З. Чукиновић, "Индустриска заграда у СССР-у" Јешић, "Советски синдикални живот" Јанковић, "Електификација СССР-а" Јешић, "Кључевик", "Стаљинска партијска линија" Љ. Тривић итд.

Советски филмови дају се у биоскопима у већинским преставима и приказују дијалогички поведом прославе. Делујито за културу сарадњу са СССР-ом организовано је по свим поддружјама, квартовима итд. распродају књига у изданима поводом 30-годишњице Велике октобарске револуције. У асортиману дана прославе одржава се у Народном позоришту свечана академија.

Прво редовно заседание Среског народног одбора у Приједору

18. окт. одржано је у Приједору прво редовно заседание новинарског Среског народног одбора на којем су изабрани чланови Извршног одбора. Пред тога, на заседању је извршена сама епа и допона чланова Среског суда, усвојен пословник Среског народног одбора изабраних дисциплински суд за службенике, писано вријешче о наредби за рад извршних одбора и новог територијалног подјели села Мирине. У извршном одбору Среског народног одбора изабрани су извршни чланови: Пепо Гајић, претседник, Стево Конач, потпретседник, Химко Колошић, секретар, Марко Бановић, претседник Планске комисије и седам повореника одјелења. За чланове Среског суда изабрани су Сивач Дервиш и Љоврић. Иако ће се претседник Среског суда изабрати на заседању Градског народног одбора, тако је предначињено постовањем Дисциплински суд за службенике и изабрани је осам чланова.

Pred početak kampanje narodnog prosvjetavanja u prijedorskom srezu

Na području prijedorskog sreza uveliko se vrše pripreme za predstojeću kampanju narodnog prosvjetavanja, koja treba da otpočne 1. novembra. Prema već izradenom planu u toku suve kampanje otomneće se na području sreza daljnih 4.200 nemisljenih lica, od ukupno 15.000 koliko e ustanovljeno prema posljedem popisu. Mesto područje Otvorci koje je u toku poslednjegazidne kampanje ovismenjavani pokazalo najbolje rezultate obuhvatit e ovostodnja od kampanje pred smene na tvom području. Da

ib se predviđeni broj nemisljenih mogeno obuhvatiti plan predviđa ostvarene 2.00 tečajeva. Organizovane se tečajeva za rukovodilce analititskih tečajeva koje će pohoditi blizu 50 polaznika, dok će učeti pored svog školskog rada redovno odvijati p edan tečaj. U kampanji ot smenavani a učeće učest e i mladi odbori društva "Prosvetani", "Napredak" i "Preporod" te radnja kulturnoprosvetno društvo "Gromak" iz rudnika Ljubije i "Mlađeni Stolovci" iz Prijedora.

U bihokom srezu

U ovogodišnjoj kampanji narodnog prosvjetavanja na terenu bihokog sreza obuhvatit e oko 3.000 nemisljenih. Ma da je kampanja na kraju i nazivano se neposredno pred istim početkom dostavljene organizacione mjere bile su nedovoljne. Tako na primjer ma da je predviđeno da se organizav 100 — 120 tečajeva do danas je organizovano tek 1 tečaj i to u Zvezici sa 30 polaznika. Slično se razvijala stvar sa predviđenim kursom za 50 rukovodilaca tečajeva, koji treba za traje 20 dana a do danas još nije otmeno. Isto tako kampanja za upisivanje nemisljenih

inik u tečajeva još nije sprovedeno u koliko se spravilo to je više nastavnika nego onih polaznika. Ministarstvo prosvjetne potpomogao je sa svoje strane na primere svu aktiv u dostizavanjem 25.000 lica pmozi i pribavljanjem više tehničkih sredstava. Ni za jedan tečaj još ni do znae nije osigurano gorivo, a sa strane organizacija Narodnog fronta još nije iskretno pitane nabavke goriva na dobrovoljnoj bazi. U planu kampanje nije predviđeni ni jedan jedini tečaj savjet znanja, maiko za to postoje ne samo uslojni nehi i objektivna potreba.

Чланови Народног фронта мјесног одбора Стричић за један дан саградили 10 километара пута Стричић — Моњао

У удариј већњак за изградњу сеског путва фронтска организација у Стричићима позвала је тамошњег сав фронтска организације у бањучком срезу

Организација Народног фронта Мјесног одбора Стричић одлучила је удариј већњак за изградњу путва у којој је учествовао велики број фронтшоваца. Нарочито велики резултати постигнути су на путу Стричић — Моњао гдје се изградња такмичење између појединих радних десетина. У току једног дана пут је успиољен у дужини од десет километара. На оду су се истакле десетине којима су руководиоци Савановић — Мизид, Лазинић Вилд и Миша Савановић.

фронт на којој се претседник Мјесног одбора МФ-а Драгољуб Макиновић и секретар Драгољуб Роговић укључили на вату и аналној фронтских организација у изградњи зеља. На конференцији је једногласно усвојен закључак да се највише такмичење свих фронтшовацких организација бањучког среза. Такмичење обухватило одводе у удариј већњак за изградњу путва. Чланови Народног фронта Мјесног одбора Стричић прихватили су обавезу да се саградити пут 15 километара пута на доста непоходном терену.

Годину дана послје тога оваје је отпочела изградња Урalsке фабрике вагона, вејана у Европи. Број се развијо Велики фронт. У стору су ступиле све нова и нова фабрика одјелња. 1936 година Урalsка фабрика вагона стављена је у погон. Послје Урalsке фабрике вагона отпочела са радом прва одјелња фабрике које, фабрике ватросталног материјала и металургије фабрике. Сваки дан је доносило ништо ново. Поред фабрике појачала су се нова несела.

Поред високих пелка, које већ рада, биле подигнуте тору. По свом калкулаци одјелња високих пелка биле једно од највећих у земљи. Број Мартенови пелка биле вине него удруштвену. Ступиће у погон нови уређаји за ваљак металних различитих профила. Прошириће се влек центронала. Производио сировог гвоздица велики и ваљалог метала повећаће се неволно тора.

1940 г. ступиће у погон Новогорилска металургија фабрике. Исто године добијен је први такмичење које. Отпочиће ласу са радом сва нова и нова предузећа. 1941 г. отпоче је рат. Тагилски метал претворио у ратни материјал, нишо је изградња на послове. Првишама на рату Урalsка фабрика вагона и металургија производњу град је до фронту милиона тона челика, килоде ратних машина. Тагилски су рудници неуморно.

Ове године треба да ступу у погон Бујинског, ваљанице и000 и др. Крајем планетске фабрике ће постати један од најважнијих индустријалних метала за изградњу различитих профила. Прошириће се влек центронала. Производио сировог гвоздица велики и ваљалог метала повећаће се неволно тора.

Нови, дине хоризонтне отворање је пред градом посматрати сталније планетски. Новогорилска металургија фабрике повећаће се тако да се неће моћи производити. Његова изградња завршиће се укупном 1950 г. Фабрика ће се претворити у огроман металургијски комбинат и по свом калкулацији неће бити нигома маим од магнитног ојана.

Самопријорно граде новогорилски металурзи, извршујући план за 1947 г. Првој годину ново планетске. На позва привлачила они су ступили у Савезнио социјалистички национални планетски тридесетогодишњице Велике октобарске социјалистичке револуције. Завршити преко је рока годишњи програм, дати преко тона од 2000 тона сировог гвоздица, 12.000 тона челика, 7.000 тона ваљаног метала — то су њихове обавезе пред Отвањеном.

Г. РОМАНОВ

Нишки Тагил - град руске индустријске славе

У Историском музеју у Москви постоји соба у којој се чувају поклови који су турбуцима СССР и други земљама свијета дана великом вођи совјетског народа Стаљину. У лево да лежу у добрим кожни поклови, додони из Нишког Тагилса, са Урала. Ти поклови су оригинално направљени Тагилска вољном вођи. У њима је сва историја славног града фабрике од 1875 до данашњих дана.

1375 године додони су из Нишког Тагил, град планине Гокозе, велина фабрика за топљење и чување гвозца. У оно вријеме она је била једна од највећих фабрика те врсте у Европи; дивне је производила четир стотина тона сировог гвозца. 1377. године Демидовова фабрика на Уралу дала су половину од онога што су произвели све фабрике Енгленд. Гвозца се производило вине што у Американи, а и изнелит му је био одличан.

Демидовова фабрика гвозца на ријеци Тагилу ударила је темељ, град Нишког Тагилу — најстаријим металургијским центру Русије.

Ево тај дан од два вјека Тагилскама ваде руду и топче метале. Вишо од два вјека гради славу одличних тагилских ма-

стору. Град је богат самонимним талентима, који су изнели из рудова кметова. Онај који се зардио великом сати у Тагилском музеју, лако ће се ујерити у то. Ту су знајали отај и син Черепанови који су сарађивали првој локомотиви. Иван Пољубов конструирао први машини, производили су металне ваљаци, машини, навалоз — кмет Ушаков и други. У музеју се чува изградња, први на свијету, Бичилки. Направно то је тагилски металурги Арзамов (у једној од музикејских дворана стоји велики ваљак, то који је направљен од првог сировог бајра. У Тагилу су мињали неки сплавни-кметова Худоброви. На изненим изградњи платина приказан је гвоздица град у Демидововим фабрикама. Уследило је изградња Тагилскама, мањих дана — градом сировог гвозца, и велина, ваљалог гвозца и кокса, машина и металургијских вагона.

1930 година на Фодорино — Гору, на вјека гдје сада стоје огромна фабричка одјелња, дошли су први тагилски. Новогорилска металургијски завод и фабрике ватросталног материјала. Дошли су људски дини духа и последице ударије борбе побједилају тајгу.

Ево тај дан од два вјека Тагилскама ваде руду и топче метале. Вишо од два вјека гради славу одличних тагилских ма-

У железничкој станици Бања Лука - Приједор оспособљено је преко 90 нових стручних радника

Саватални огроман апажа железничког транспорта у истравну петогодишњег плана синдикална подружница Бања Лука-Приједор је најавила је прве два мјесца такмичења свих великих железничких станица у Гашне диворцие за еспособношћу железничка у Загребу. Такмичење је најављено је 18 радника дисциплина у које је укључена дисциплина саобраћаја, комерцијална и административна служба на железничким. На станици Бања Лука-Приједор синдикална подружница организација је такмичење у првом реду између радних група колектива, тако на примјер између радних група коначара, кондуктера, машиниста, возовођа, саобраћајних службеника, а у другом нивоу нивоу колектива са другим колективима исте станице. Изабртали су у организација такмичења синдикална подружница железничких станица достављају Секзалског секретаријату МЛРГ који води евиденцију о извршењу такмичарских обавеза.

Према извјештају за мјесец септембра радни колектив станице Бања Лука-Приједор постигао је савршен резултат: план промена извршен је за 100%; добили су бруто промет зарђан је просјечно 34 сата, транспортни бруто промет зарђан је просјечно 5,9 сати; дневни план станице извршен је за 100%. Редовност вавока остварена је 90%; товарне кода искористило је за 50% испосити, а дневни план вавока испосити извршен је за 60% удела. Стручне вавоке поновљено је пет новобранца у кондуктера, 1 машиниста и 6 коначара, а еспоситица и 1 колектив значајних број новобранца савишен је на 2,5% и знамо је повољанја радна дисциплина. Умјерени је рад на унапређењу радних станица, погаче и вавоке подрешних вавока и у одвајању промисних мјесечних извјештаја. Поновљено је рад читавог вавока и надвање вавока новина.

Осим тога радни колектив станице Бања Лука-Приједор је на 127 навања на изградњи радничких станица и 35 навања на изградњи путе Жубина — Брестовица — Једна од главних потешкоћа са којом се бори радни колектив је нитане редовности вавока на путу Бања Лука — Сува — Загреб. До сада је редовност вавока остварена са 90%. Умјереним вавока мавока на путу (дугине вавока), проватори до вавока и изградња вавока вавока постројења (вавока вавока, магистина), редовност вавока знамо ће се побољшати и тиме у целости остварити на и премашити транспортни план.

А. Сидерлић

I pored velikih nedostataka u proizvodnji rudnik Ljubija ostvaruje proizvodni plan

Radni kolektiv rudnika Ljubija uspio je da u mjesecu septembru ostvari i premašiti proizvodni zadatak za 2,988%. Tokom ovog mjeseca učinak svakog pojedinog rudara povećan je za 25% u odnosu na predviđeni plan, dok je opšti učinak čitavog rudnika prema planu povećan za 6%. I pored nedostataka u proizvodnji i samoj organizaciji rada, zaljubljeni radnici bezrezultatno naboljili rudare, radni kolektiv uspio je da ostvari plan. Među najboljima su se istakli rudari profeta Kozin i Hurio Savo koji je ulažio maksimum napora u svoj rad uspio da prebaci mjesečnu normu za 327%. Iako je rudar Bećić Ibrahim iz istog prometa takode uspio da prebaci mjesečnu normu u septembru za 233%. Ovom uspjehu u ostvarivanju proizvodnog zadatka u mjesecu septembru treba uzlavnom zalupati. Ilepom vremenu koje je omogućilo intenzivan rad bez zadržavanja na prometima, zatim postavljanje novih skretnica na radištima, obnavljanje prometnog parka kao i donekle radna disciplina koja još uvijek nezadovoljava u potpunosti u pogledu redovnog dolaska na posao. Opšti projek prebacivanja norme iznosio je u mjesecu septembru 34%. Javnoj evidenciji izvrsena dnevno, i mjesečno proizvodnog zadatka povećana je od strane utvornih sindikalne podržnice dovoljna pažnja. Tako se svakodnevno na ulazu u promet radnici obavještavaju pomoću grafičana i raznih skazaljki o stanju izvrsena dnevnog i mjesečnog plana.

TREBA POSVETITI VIŠE PAŽNJE SANJU VANJSKOG PROMETA

Uspjeh koje je radni kolektiv rudnika postigao u toku mjeseca bio je mnogo veći i značajniji, da je povećano više pažnje organizaciji rada i otklanjanju mnogih nedostataka koji direktno koje izvršene plana. Jedno od najboljih pitanja predstavlja za proizvodnju slabu radna disciplinu u pogledu redovnog dolaska na posao. U mjesecu septembru broj nedostatkanih izostanaka iznosio je 4,38% od ukupnog broja radnika, dok ukupni procent izostanaka iznosi 12,02%. Dejavna se da pojedinci po dvanaest i više dana ne dolaze na posao. Sindikalna podržnica u zajednici za predloženo nije ništa predložila da bi se bio izostanaka smanjio, što bi se moglo postići primjenom kazni i navedenim na nediscipliniranih radnika koji svolan izostanaka ometaju proizvodnju ispunjenje plana. Ovo je naročito važno u razloze što nam razni rudari - pojedinci uspevaju da dnevno zbirce i izvuku iz prometa do 70 kila te radice dnevno, dok težina samo jedne kolica iznosi 1200 kilograma.

U oktobarskoj kampanji za čišćenje sklopu-tehničko zalupit rada sindikalna podržnica u zajednici sa upravom preduzeća razradila je mjesečni plan, koji će biti ostvaren do kraja ovog mjeseca. Do sada je izvršeno generalno čišćenje kolonije, postavljena su kupatila u zgradji za neozelenje radnika, dok je kuhinja proširena i preoblikovana.

U poslednje izabrana osposobljavaju stručni kadrova sindikalna podržnica u zajednici sa upravom preduzeća organizirala je nekoliko stručnih tečajeva među kojima tečaj za posluživačve eksplozivnih metara, rudarski, zidarsko-tesarski te službeničko-namještenički kurs koji je otpočeo sa radom 1. oktobra, a posvećen je za službenika, je raspisali su u njih i više tečaj. Kurseve za tehničko osposobljavaju kadrova poslećuje 65 mladih i sposobnih radnika koji su se istakli u proizvodnji.

Što se tiče snabdevanja rudnika odjeljene za nabavke uveliko je pristupio osiguravanju žirnice. Sklopljena su ugovori za isporuku veći, količina povrća i stoke i neke kolifine žita. Na ishrani radnika rade četiri velike menze od kojih se tri nalaze na samim prometima, a jedna u blizini uprave preduzeća. Pošto se povećao broj naučnika ovi dana u rudniku će se otvoriti i jedna menza posebno za naučnike. Jedini poteškoću u organizaciji snabdevanja predstavljaju nedostaci magacina za smještaj žitarica i povrća. Ovo pitanje riješeno je izradnjom posebnog magacina kao i baraka za smještaj stoke.

ORGANIZACIJI RADA I REGULISANJU PROMETA

Naivše izostanaka ima na vanjskom prometima uzlavnom kod željeznice kao osoblja. Skoro redovan izostanak kočičana sa posla proizrokuje zakasniavanje ne samo sa odvozom rudice nego i sa dozovom radnika na posao. Ujutro kad polazi voz sa radnicima iz Prijedora za Ljubiju strolodva i radnici za na mjestu uvijek u određeno vrijeme, dok se na kočičana mora čekati. To izostanaka zakašnavanje radnika na posao redovno 15-30 minuta. Isto tako željezničko osoblje ne vodi dovoljno brge ni radnja o čuvanju alata i lokomotiva koje preko noći ostavljaju na petrom. A trehnođno vpravu, vpravu, što u toku noći dovode do smrzavanja kolica i vpravu. To izostanaka kaži brzo otrepanje rudice i labo manevrir-

vanje otrapnika i prometnika vozova koji na pojedinih stanicama kao Durbočaj, Bare i Leskinec zadržavaju pogrekoveno voz sa rudicom, osiguvavajući proizvođača sa suprotno strane koji još nije ni nošao se polazne stanicu. Na tai način voz sa rudicom koji mnogo vremena lako bi mogao bez amovati, da nastavi put prema odredjenoj stanici. Za ovo sve snosi odgovornost šef prometa Blažević Zvonimir, koji ništa nije predložio koje ne to unozoravan da u što skorije vremenu otkloni ove greške. Takođe pada odgovornost za ovađvo krupne greške inose i kontrolni organizacije uprave preduzeća koji nisu na vrijeme uočili ove nedostatke i otklonili ih.

Gradesvinsko-vanjski promet nije posvećto skoro nikakvu pažnju - ostali gradesvinski radovi ma osim iz gradnje radničke kolonije. Tako veći tri i po mjeseca stoji pokrivena pekara - i bi se mogla sa manjim opravkama osposobiti. Kuhinja na prometu Brdo koja je trebala otpočeti sa radom još prošlog mjeseca nije dovela u ovoj završenoj graddevinsko-vanjskog prometa. Ili ovoj kuhinji vpravu, plan trebalo je da se radnicima priotvori, ije četvrti obrok prema postavljenju tablici za snabdevanje.

Osoblje u matzaju za materijal odnosu se prema hitnim isporukama uviše birokratično i neelastično. Tako je rudolovno magazina Olovac Marko izradio u sedam dana isporuku kazana za kuvanje brane radnicima, jedino iz razloga što je u trebavanoj nedostatak - ovdje direktora koji se nije nalazio tu. Tek na energičnu intervenciju upravnika odjeljena za nabavke izdati su i kazani i bez potpis direktora rudnika.

Otklanjanjem svih ovih brojnih nedostataka koji su do sada uveliko ometali pravni tok izvrsena radova kao aktiviziranje sindikalne podržnice, rudnik Ljubija kod Prijedora postiči će u naškoroje vrijeme značajne i zavidue rezultate. Naredito sindikalna podržnica treba da tokom ovog mjeseca posveti mnogo više pažnje higijensko-tehničkoj zaštiti rada koja još uvijek ne zadovoljava. Takođe treba posvetiti više pažnje regulisanju vanjskog prometa koji se u dosadašnjoj praksi pokazao uviše spor i neefekasan da bi u potpunosti obavio svoje zadatke i potrebama rudnika.

Izgradnjom mlina na vauke iskoristite se u potpunosti kapacitet silosa u Prijedoru

Ciđana u Prijedoru ispunila je sa-100% plan strove proizvodnje

Tvarnica cigle i cijepara Kmlinar u Prijedoru koji je osnovan u skladu sa republičkom značajna postigla je u izvršenju svog zadatka proizvodnog plana vrlo dobro rezultate. Plan proizvodnje strovoe cijepara i cijeplo izvršen je sa 100%, a isto tako cijeplo se izvodi i plan pečenja. Iako je u prinosu toji. Cijelana u Prijedoru snabdevaju pored cijelana u Bekovici, Reškim distriktom, vavoka u Bekovici. Kvalitet mlina karpavice i sa obzirom na veličinu vavoka potrebe još uvijek ne zadovoljava, premda se još u toku ove godine izvršena završna projekcija

koja samo završilo i postrojenja, povećava je broj polaznih veći. Iako je šupa za sošenje rad u cijelani podjeljen je u dvije smjene, tako da se pečenje cijelane i cijepara vrši bezprekidno. Dnevne norme koje su uspostavljene u samoj proizvodnji svakodnevno se premošuju za 20%. Na radu u cijelani zaposlen je i veći broj fenske rade snage. Da bi se zadovoljile potrebe u cijelani, cijelana će u buduću godinu biti opet znatno proširena izradnjom novih zgrada i postavljanjem novih postrojenja.

Silosa u Prijedoru po svojoj veličini i kapacitetu predstavlja najmoderniji kapacitet vavoka objekat ove vrste u Narodnoj Republici Bosni i Hercegovini. Raspoložuju sa oskladnjim prostorom od ukupno 300 vagona, silosa je u poslednje kampanji izgradnja vavoka uspio da uveliko ostvari svoj zadatak na skladištenju i liječenju žitarica, dok sada punim kapacitetom učestvuje u kampanji otkupa kukuruza koja je otpočela početkom ovog mjeseca. Da bi se s obzirom na potrebe Petrogođinje plana povećano vavoka kapacitet, još u toku ove godine u silosima će se izvršiti proširenje kapaciteta i izgradnja novih silosa. U skladu sa planovima prirode za montazu specijalnih silosa za selekcionisanje žitarica koje mu još nedostaju, umišljaju mnogostruke prednosti u Bosni i Hercegovini.

Градско грађевинско предузеће у Бањој Луци изградilo је ове године већи број објеката

И поред доста обимног плана којег је имало да оствари у току ове године Градско грађевинско предузеће у Бањој Луци постигло је у изградњи планом предвиђених објеката добре резултате. Саваљавана ни успјешно превазишла недостацих материјала, радни колектив овог предузећа успио је да на неким бројев новоградних доврши радove, док су радови на адаптацији планом предвиђених зграда у току иако се довршавају. На згради творнице обуће извршена је у предвиђеном року надogradnja још једног спрата. На згради средње медицинске школе завршавају се вањски радови, тако да ће се сви унутрашњи радови, који су такође у току, бити завршени у предвиђеном року. У савном граду изводи се изградња три велике станове зграде, док су на још три зграде извршени адаптациони радови. У радничком насељу Ро-уае завршено је потпуно 6 стана велике зграде. На 26 зграда су у току инсталациони радови, а сви радни завршени у 99% у предвиђеном плану. Изградњом ових зграда одлажаће се знатно стајеви поред у Бањој Луци који је досад претстављао централно питање града. Извршени су адаптациони радови на згради творнице суксиматних производа, док се на згради средње техничке школе и дома ученика у привредној изводи завршени радови на надogradnja још једног спрата. У току је довршење зграде старекарске радионице Градског народног одбора тада се надogradnja још један спрат, мада је изградња требала према предвиђеном плану већ бити довршена. Од других индустријских објеката предузеће завршава изградњу творнице нових колица «Зинтамкаса. Радови на великој изградњи прима предвиђеном плану завршени су већ бити потпуно довршени, али због закаšnjenja нацрта на којима су неколико пута вршене корекције радови се нису одијали према плану. Спорно извођење радова усањенија је и због недостатка грађевинског материјала чија изостанка није обављана уредно. Од осталих радова предузеће је завршило адаптацију зграде мушког средњошколског дома, оправку физкултурног стадиона, раније поштаске зграде као и оправку фасадних дијелова на згради Инвестиционе банке.

Поред објеката у граду, предузеће према плану изводи изградњу више објеката и у околним мјестима. На постројењима хидроенергетике у Травничком насељу се изградња потпуног здања, где су радови доста тежики с обзиром да се изводи удаљеном у води. У Буваку изграђена је велика станица зграда за потребе средње пољопривредне школе док се за потребе дољавног пољопривредног добра - Новој Тополи изводи изградња већег броја великих и малих објеката. Радови на наводној изградњи напредују плавно и завршавају се у предвиђеном року. Довршене су зграде машинско-тросторских станица у Магда-анима и Брестованима у бањалучком срезу. Изградња стамбене зграде у Бос. Градици налази се у раду, док се на згради пиваре у Горњој Подградци изводи завршавачне кровне конструкције. Радови на новоградњи стамбене зграде у Котор Варошу су у току а у Скелдер Вакуфу одвијају се повољно радови на изградњи школске зграде и спрате. Исто тако добро напредују

радови на изградњи зграде основне школе у Бочу, мада је сама изградња отпочела тек недавно. Од осталих грађевинских радова предузеће је извршило изградњу аеринарско-бестонског моста Бања Лука — Бос. Градница у Трму.

Иако је Градско грађевинско предузеће показао значајне резултате у остваривању плана, током извођења рада осјећају се поманакне стручне и високо квалификоване радне снаге. Градско грађевинско предузеће није ништа учинило да осигура потребну радну снагу, без које би извођење радова било онемогућено. Није одржио није један курс за стручне ослободилачке тесари и издарила до којима се осјећа потреба. Пону-квалификациона радна снага се регрутира из способних и бистрих радника који показују вољу за грађевински рад уз студијни надзор мајстора и високо квалификованих радника. Предузеће је организовало један курс за поповишење знање је осомољано 25 учесника из свих радничких предузећа су норме не само за попове стручних радника, који и 80 постојно за попове коле радни и некавалитетна и полу-квалификациона радна снага.

Што се тиче исхране и снабдевања радника на градилницима се осјећа недovoljna брзина предузећа као и синдикалних пољобора. Предузеће је са своје стране инвестирало за снабдевање радника 2.900.000 динара али је у напу министарства грађевина тражило од Градског народног одбора у Бањој Луци инвестиције за сви ошво нашто је добио негативан одговор, тако да то питање уопште није нијено. У предвиђеном плану предузеће није покривало довољно електричност тако да се онај недостатак одразио на недостатку стручне радне снаге. Ни синдикална подружница није са своје стране показала више самоиницијативе да би пуњила садржини на радилницима спољашње услове за рад. Осјећа се поманакне постојеће и повољне тако да су радничке самоуправне прло одвојено снабдевање и хигијенски не одговарајући прописима. Стање са текстом такође није задовољавајуће, доконека до разлога што Градски народни одбор — отјек за трговини и снабдевање не показује довољно развијености за потребе грађевинских радника који раде у овим мјестима. Снабдевање хранивом не претра-

ља велике тежкоће јер се врло мали број радника на градилницима храни у радничким кухињама. У Новој Тополи мали раднички мезан која је снабдевана довољним количинама рационарних намирница, тако да се испуњава таблица прописана за грађевинске раднике.

У грађевинском материјалу осјећају се повремене nestaјине, јер се материјал не испоручује на vrijeme. Нарочито се осјећа потреба за кровним конструкцијама које отажавају довршавање новоградњи. Налази у Чешини код Бања Луке која испоручује предузећу грађевински материјал не може да задовољава његове потребе пошто је слабији квалитета и ако ради у двије смјене. И у испоручи осталих материјала осјећа се недovoljna тачност од предузећа која га испоручују. Тако је издужење Гротевић у Сарајеву добило налог да за потребе предузећа испоручи у току септембра 1000 м² цимна, међутим одређени количини цимна ни до данас није испоручен, тако да предузеће не може да отпоче са инсталационим радовима. Исто тако предузеће је поручило 1500 кг уља не боје, те иако је већ истекао и друга роквица декарта боја још није испоручена.

У руднику Љубићи изграђено је 16 нових зграда за радничку колонију

Према овогодшњем инвестиционом плану у руднику Љубићи до краја априла ради се убраним темпом на изградњи радничке колоније и већ се довршава изградња број предвиђених зграда. Између осталих објеката довршено је 10 стамбених зграда са по 6 станова, двије стамбене зграде за нежељене рударе са по 100 и 50 коекета, интернат за 100 наувника, 1 амбуланта и двије велике производне. Градња и дома културне која је требала да отпочне у току ове године, пребањена је за издућу годину, јер се њено остварење није могло извести због преобимног плана и техничких потешкоћа око набавке материјала. Сви вањски радови на зградама су завршени, док се сада завршавају створених радова. Радови на зградама могли су бити завршени знатно раније да је правремено вршене испорука грађевинског материја-

Frontovci приједорског среза помажу подизање школских зграда

Током септембра мјесеца frontovci ове организације у приједорском срезу показале су знатну активност у раду на помозињу око изградње школских зграда у Козарци, Оловцима, Манастирци, Миској Глави и Равацима. Frontovci ових мјесних подручја дали су на извањану камени и остале материјале за зграде 980 квадратних радних дана, 216 локалних занемар. На прози Љубић-Брежанић чин изградња претставља једну од најважнијих обавеза frontovских организација организирано је у току мјесеца 6 акција на којима је учествовало 984 frontovца, искористано је и набављено на напору околно 669 кубних метара земље, те објектно илико 3.300 квадратних радних дана. Свакодневна посљеница је Оловци дали је у овим акцијама 187 доброволних радних дана и објектно 280 квадратних метара терена. Поред тога на обнови павела дали је 250 радних дана у којима је учествовало и 77 колских занемара. Frontovci су такође у доброволним радним акцијама вршили јеру кубних код стамбених породика, косяни, траве и исекавајући у свим муноборбеним акцијама на подмирићу овог среза. У свим овим акцијама frontovci су дали 897 радних дана, учествовајући 417 колских занемара, док је ван плана дата 83 доброволна радна дана.

На путу Бос. Градница-Дубица

На потучу градског среза у овогодшњој градевинској сезони успјешно се ради на обнављанју и подизању школских и осталих зграда. У току су радови на обнављанју школских зграда у мјесним подручјима Бекел, Горњи и Доњи Подградци. У овоме у Јабланицих изградња нове школске зграде. Ова зграда неће се завршити у предвиђеном року, јер су радови отпочели са закаšnjenjem, а главном због поманакне градевинског материјала и велике удаљености код негових превоза. У створене зграде су у двије вољне изградње које зграда веома велика и комплицирана. Радови на обнављанју зграде комбиноване радионице одвијају се повољно ако се осјећа поманакне у градевинском материјалу. У Бос. Градици у току је обнова зграде бившег школ-

изграђено је 9 нових mostova

ског дома која ће служити као финансијски дом.

У току ове градевинске сезоне посвећена је знатно већна одржавању цеста јер се босанско-традски железнички сав оријентисо на аутобуски саобраћај. Извршене су тежики опреме републиканског путне Бос. Градница — Дубица, где је поред осталих радова изграђено 9 mostova од преко 50 метара дужине. Цеста Бос. Градница — Бања Лука доводи се у исправно стање попуњаванјем и поспанјем тучанка.

За све градевинске радове материјал се углавном долазила из изора локалних привредних. Циљана у Бос. Градици подмириће потребе среза циљом од олана у Подградцима врх снабдевање градевинским материјалом. На тај начин потпуно је осигурана изградња планом предвиђених објеката.

У даљем току радова на изградњи ове велике радничке колоније предвиђа се спајање радничке колоније са насељем Ислам-Љубићи. У току идне године поред изградње бројних зграда предвиђа се довршење уређење рудника као и обављање главне улоге. На тај начин ће током првог Петогодишњег плана да није једино велико и модерно радничко насеље које је одошрајни сави условима и потребама једне велике радничке колоније.

Поред радова инвестиционог значаја, синдикална подружница је довршила управу рудника према привременим обавезама предузећа је на доброволној радни одово на изградњу 5 радничких зграда са по два спрата од којих је једни већ довршене, док се остале мјетни налазе у току изградње. Потребни материјал за зграде могу добити грађа долазила се путем колских одвоза у планини Грмећ које у изводи специјално формираних радних бригаде.

Treba odmah pristupiti primjeni Uredbe o obavezama lica koja se koriste drvetom iz državnih šuma na terenu Šumskog gazdinstva Banja Luka

Vlada NRBIH-a donijela je Uredbu br. 979 od 23. septembra 1947. godine o obavezama lica koja se koriste besplatnim drvetom iz državnih šuma. Svima ove Uredbe je pribavljena radna snaga za izvršenje proizvodnje planta u eksploataciji šuma. Rok za primenu Uredbe određen je od 1. oktobra do 15. novembra ov. god.

Po ovo, Uredbi, svako lice koje ima prava da dobije iz državnih šuma besplatno drvo obavezno je da do 13. novembra o. god. izradi ili izveze na određenu stovarištu po 30 stabnih metara drveta uz analizu za rad po postojećim uredbama. Od obaveze po ovoj Uredbi izuzimaju se samo domaćinstva koja nemaju sposobne radne snage, a nit, vučice i tovarne stolice ako i domaćinstva čija lica rade u privrednim preduzećima, a nemaju u svojim domaćinstvima ostali sposobni radni snage za izradu i izvezu drveta. Radovi se moraju obaviti na području u šumskim manijulacijama u Bos. Krup. Prigorju, Podzadrncima, Banj. Luci, Kotor Varosu, te Bos. Kosašu. Radnici, se upućuju u najbliža šumska radilišta kod pomenutih manijulacija.

Šumske uprave su obavezane da dostave svakoje servitutnih ovlaštenika i ostalih lica to imaju pravo na besplatno drvo iz državnih šuma, mjesnim i sreskim narodnim odborima, kao i šumskim manijulacijama. Mjesni narodni odbori treba da utvrde koja od ovih lica treba da podliježu obavezama rada i o tome da obavijeste narodne odbore. Sreski narodni odbori trebaju da pozovu obavezna lica na rad i upute ih izravno na radilišta šumskih manijulacija. U pozivu je potrebno navesti imena i svako lice pomenuto svoj alat, posude i pokrivače, jer im to šumske manijulacije neće moći dati. Šumske manijulacije su dužne da prime i uposle ove radnike, da ih snabdiju za hranom i po završetku posla isplate. Isto tako treba da manijulacije prijave ove radnike Zavodu za socijalno osiguranje. Šumske uprave dužne su da primom svojih organa i provjerkom kod manijulacija utvrde koja se u tom slučaju primjene Uredbom propisane sankcije.

Iako je ova Uredba donesena 23. septembra, a njen rok izvršenja određen do 15. novembra, neki sreski narodni odbori nisu poklonili ovu Uredbu, ostavili pažnju niti ocijenili njenu važnost i nužnost. Zbog toga je dovedeno u pitanje izvršenje obaveza eksploatacije šuma, kao jedno od nekih najvažnijih privrednih vrana. Isto tako ni šumske uprave nisu u cijelosti ispunile svoji zadatke. Neki sreski narodni odbori smatrali su da ne dolaze na raspoloženje ovu Uredbu i dostaviti je na izvršenje relevantnim narodnim odborima. Počevši mjesni odbori nisu dali ništa raditi, niti i sve je ostalo mrtvo slovo na papiru.

Da bi se obezbijedilo izvršenje plana drvna industrije i eksploatacije šuma u 1947. godini, tim u vezi i prve države Petol etre, treba odmah pristupiti izvršenju Uredbe i poduzeti ove mere da se lica obavezna za rad odmah uposle na radilišta šumskih manijulacija.

Ovu Uredbu treba narodu pravilno objasniti, jer pravilno objasnjenje o sigurnava uspjeh i bez primjene predviđenih sankcija.

Za primenu ove Uredbe pored šumskih uprava i manijulacija snositi najveći odgovornost mjesni i sreski narodni odbori. Treba voditi računa o tome da se se zasnaju na izvršenju ove Uredbe odraziti i na svjetvenu plan. Kravce za nepotpuno izvršenje Uredbe treba odavno vrijeme pozvati na odgovornost. Time će se izjasiti, poštenost i sprovođenju i život ove značajne Uredbe i osigurati izvršenje plana u drvnoj industriji i eksploataciji šuma.

M. J.

Godišno inidustrijsko preduzeće "Mlečanici" u Prijedoru ne radi punim kapacitetom zbog pomankova sirovina

Pometačkom avgusta ove godine u Prijedoru je otpočela sa radom tvornica za izradu desernih proizvoda "Mlečanici" koja se nalazi pod upravom Gradskog narodnog odbora. Preduzeće je dobilo plan rada od Okružnog narodnog odbora u nadležnosti su izvršenje od Ministarstva komunalnih poslova. Da bi se povećala proizvodnja, izradne tvornice su prema planu za tvornicu ovona i marmelade "Koks" za Čarugova isporučiti dijelove za izradu kosa, ali to još nije do danas vidje izmrceno tako da se posljednja proizvodnja kiksa tek u decembru mesecu. Proizvodnja se odvinja sa velikim poteškoćama zbog nedostatka sirovina, uglavnom kvasca i čokoladnih sirupata, tako da tvornica radi sa vrlo malim kapacitetom. Prema planu preduzeće snabdijeva sa sirovinama Direkcija trgovačkih preduzeća za kolonijalnu trgovinu i Ministarstvo snabdijevanja malim količinama koje se isporučuju svesnim su isplacivanjem, te dovode u pitanje i sam rad tvornice. Sama postrojenja ove tvornice su takva da bi sa dovoljnom količinom sirovina mogla da podmire potrebe cijele Bosne i Hercegovine u proizvodnji kiksa. Takođe koncižu maza mogla da proizvede zbog iznadažnog prekida struje. Zbog ovakvog stanja sa sirovinama i nedostatkom energijom ovo preduzeće nema najvećim značaj za našu privredu, bez industrije, te bi na tom planu trebalo ovo tvornicu proširiti i modernizovati za višekompleksnog tvornicu, u kojoj bi ostalim industrija, dok je sklopljen Plan Borata sa bijelim jantarama.

Frontovci grada Banje Luke dali su u mjesecu septembru blizu 3000 dobrovoljnih radnih dana

Frontovci grada Banja Luke u toku meseca septembra izveli su u okviru primljenih obaveza Narodnog fronta velik značajan akcija na izgradnji radničkih zgrada, kao i ostalim radovima, dok je najveći broj dobrovoljnih radnih dana dati na izgradnji radničkih pruga u Ljubija — Brežani. Samo na izgradnji, ove pruge koja pretstavila jednu od prvih obaveza dato je u raznim radovima ukupno 2036 dobrovoljnih radnih dana. Pored toga u akcijama za opravku puta Bukvalce — Grab dole je izvršeno 140 radnih

Rezultati desetodnevno rada frontovskih radnih brigada na pruzi Ljubija-Brezicani

Od 10 do 20. m. brigade koje rade na pruzi Ljubija — Brežani učinile su sljedeće: Očišćeno 4.906 m² erena, postavljeno 432 metra koala-keca, izvaženo 50 piveva na kolnjak, usjecki iskopano 26.834 m³ zemlje i kamena, prevezano 24.465 m³ materijala, 10.906 m³ zemlje, ispravljenno 392 m² betona, istovareno 700 komada pra-

gova, složeno 700 komada pragova, istovareno 18.350 kg cementa, isko palo i prevezano 1.817 m³ kamena, isvaženo i istovareno 846 m³ šljun ka.

Od svih frontovskih brigada najbolje je svoj posao pokazala Peta brigada koja je na mltaru 18. o. m. proširila Udarom i dobila predlažu zastupstvu Glavnog odbora.

Frontovci grada Banja Luke i MNO-a Rakovčani na gradnji pruge

Na frontovskoj pruzi Ljubija — Brežani svakodnevno se mijenja izgled terena na koji su koncentrisane sve frontovske brigade. Na određenoj pruzi završe gradnju pruge. Najveći dio zemalnih radova završeni je, ako da se već može postaviti desetak kilometara volokseka. Pored brigada, koje daju se od sebe, a живе neposredno uz prugu, svake nedjelje frontovci Banja Luke, Prijedora i ostalih okolnih mjesta dolaze masovno učestvovati u radu.

18. o. m. na pruzi Ljubija — Brežani radilo je 500 frontovaca, Banja Luke i 183 frontovca sa potodružina MNO-a Rakovčani. Od ova grupa učestvovali su i kvart sa 190 i V kvart sa 120 frontovaca. Osim toga uzeli su učesće različiti radničko — namjenski zadruge preduzeća Koteke, Narodne banke, Udruženja zanatlija, tekstilnaja, sekcije željezničara, inžalidnog doma i jedna grupa od 15 pionira. Izradivši zastavu Gradskog odbora narodnog fronta došlo je ovaj put i kvart koji je za net i po sat radnog vremena učinio sljedeće: iskopano, prevezano i isvaženo 230 m³ zemlje sa prosječnim učinakom 121 m. Za isto radno vrijeme V kvart sa 120 frontovaca iskopao je, prevezao i nabio 165 m³ zemlje i 28 m³ kamena. Prosječni učinak rad iznosi 100 m. Najveći učinak rada postigli su tekstilnici. U toku 23 za sedam sati radnog vremena iskopali su, prevezali i nabili 40 m³ zemlje sa 1,73 m³ prosječnog učinka. Također je došlo jedna grupa od 15 pionira koja je za sedam sati prevezala 25 m³ šljunaka.

Pohađajući su sljedeći frontovci iz: I kvarta: Osmanović, Fuad, Golobinski, Štefetić, Memić, Bekić, Milošević, Čerović, Željko, Čerović, Hasan, Ežo Čerović, Jankić, Safer, Milošević Boško i Milošević Dušanika. Iz V kvarta: Tr-

me Ana, Hadžišmićević Sukoča, Katanica Adem, Čukić Meira, Španik Mileković, Mehić Ahmet, Bačać Mehlo i Krikuvica Dušanika. Iz MNO-a rakovčani: Sinirović Ibrahimić, Savićević Ljilja, Mosić Ibro, Kežić Xujro, Xitaj Abdulah, Muslimovićević Šera, Anđić Smailić, Anđić Ahmet, Kadirović Ibrohimić, Dedić Pamić, Kadirović Mašo, Šabićević Hasan, Brijunić Sajo, Xotić Šaban i Đuragović Mašum. Iz inžalidnog doma pohađaju su: Matić Miko, Bubo Ljubo, Šokljić Vojislav, Konić Ismet, Kurvović Orhan, Laković Kuza, Vujčić Arkan i Stanišević Nenica.

U udarnom danu za izgradnju pogorjevnih kuća frontovske organizacije prijedorskih srezu izvršile su radove u vrijednosti od 800.000 dinara

Na inicijativu Sreskog odbora Narodnog fronta u prijedorskom srezu izvedena je masovna radna akcija pod narolom. "Udarini dan za izgradnju pogorjevnih kuća. Članovi Narodnog fronta sa svih mjesnih područja radili su na donovan, sječi, tesanju i sređivanju drvene građe. U akciji se istakla frontovska organizacija mjesnog područja Marinja koja je učestvovala na izgradnji 360 kuća sa 180 strunih radnika, 200 nestručnih radnika i 110 kola. Frontovci mjesnog odbora Marinke uspjeli su prevoziti 700 kubnih metara drvene građe, prevezati 700 kubnih metara i otesati 35 kubnih metara drvene građe. Vrijednost izvršenih radova na tom mjestom području iznosi preko 81.000. dinara.

Frontovske organizacije prijedorskog sreza dale su u udarnom danu za izgradnju pogorjevnih kuća ukupno 353 strunja radnika, 1659 nestručnih radnika i 879 kola. Učestvo je 591 kubnih metara drvene građe, prevezano 600 kubnih metara i otesani 63 kubna metara. Popravljen je i dovršeno 6 seoskih kuća. Osim toga frontovci su dali besplatno 160 kubnih metara drveta za podizanje kuća. Ukupna vrijednost izvršenih radova u akciji iznosi 800.000. dinara.

C. Marjanović

ni tvornice voćnih sokova i konzervi, 145 dana na izgradnji radničkih stanova i 80 radnih dana na branju kurkumza siromašnim porodicama. U svim ovim akcijama frontovci grada Banja Luke dali su u toku meseca septembra ukupno 2.811 dobrovoljnih radnih dana.

U BANJOJ LUCI JE IZGRADEN NOVI DOM ZA UČENIKE U PRIVREDI
Smještajem u novu zgradu ostvaruje se znatno bolji uslovi
u domu učenika u privredi

Zgrada u kojoj se sada nalazi dom učenika u privredi banalčkih i preduzetničkih odgojaca po potrebnom prostoru i ne pruža uslove za razvatak kulturno-prosvjetne rada. U pet mornih soba na prvom katu smiestene su spavonice za 120 učenika, tako da se u njima ne može smiestiti potreban broj kreveta za sve omladince. Zgrada doma, ko- je vlasništvo «Preprodna oštećena je zvana i iznutra i na njoj dosada nisu izvršene potrebne popravke. U spavonicama i drugim prostorijama na nekoliko mjesta odronjen je zid i ne dostaju prozorska stakla. Pošto nema ormarja očer-či visi po zidovima a ostale stvari zaključiti tiješne promiore između kreveta. I pored pomalankih «prostora spavonice su dosta uredne i dovoljno provietne. Jedna je od nužnih potreba u spavonicama temeljita, deinfekcija postelje čemu se dosada u domu nije posvetila dovoljna pažnja. Na toma treba da se bez odlaganja založi i izvrši opravka doma tako i mjerodavni zdravstveni organi. Na uštrb jedne spavonice uređena je manja soba za učenje i kulturno-prosvjetni rad. Tu se nalazi manji stol i nedovoljan broj lampa i stolic. Soba je nedovoljno osvijetljena, broja učenika, za njihov kulturno-prosvjetni rad i za društvene i u slobodnom vremenu. Dom raspolaže su izvjesnim brojem stručnih i zabavnih knjiga ali kako do danas nije nabavljen ormar za knjižnicu knjige leže među arhivom upravnika doma. Omladnici pokazuju veliko interesovanje za fiskulturni rad, ali u domu nisu razvijale pojedine fiskulturne grane. Za košarku je nabavljena mreža ali nedostaje lopta, a ploča za ping-pong leži naslonjena uz zid u dvorištu doma. Gradsko fiskalturno rukovodstvo trebalo je da pruži znatno veći pomoć za razvatak fiskulturnih grana u domu, tim prije jer su već nabavili neki rekviziti.

Prema uslovima koje je bilo moguće ostvariti, učenici su dosada pokazali znatne radne rezultate. To pokazuje najbolje činjenica što većina učenika u privredi iz doma prosječno bolje savladava znatno i preduzetničku. Učenici iz doma znaju su aktivizirani u kulturno-prosvjetnom i omladinskom radu u sindikalnim podružnicama. Pored toga, u domu se redovno održavaju štitačke grupe, na kojima se preporučuju članci iz štampе и брошуре а сада će се увести и групу предаваче школских задатака. Сви оmlадинци обавезно посјећују школу за ученике и привреди. Redovno се одржавају такви конференцији за све ученике, на kojima се претходно изјасне и недостаци у стручном раду, и извршавају школских задатака итд. Дисциплина у domu углавном још nije на потребној висини, а исто тако недovoljan је васпитни рад са ученицима. То се одсећа у неправилном стижу извештесвот броја ученика и обави у domu и односу међу самим ученицима. Pored nedostataka, i omladinitu rad u domu znatno broj učenika pokazuje interesovanje za čitanje, naročito stručnih knjiga i za lično izgrađivanje. Kroz nove proizvodne odnose, zahvaljujući brizi prema novim kadrovima učenici stižu svakodnevno u preduzećima nova znanja, izgrađujući se i stručno uzdižu. Upravo radi toga potrebno je da im se u domu, u vidu istu veću pomoć i privredni materijal što im ova podška i ličnom izgrađivanju, u sticanju stručnih, teo-

retskih i opštih znanja. Rad sa učenicima u domu se sastoji od radna podizanja njihovih kadrova kvalifikovanih i opštekulturno izgrađenih radnika.

U novoj, dvospratnoj zgradi učenika u privredi pružuje se znatno bolje mogućnost za učenje i kulturno-prosvjetni rad.

Da bi se ostvarili puni uslovi za rad u domu učenika u privredi bilo je potrebno u prvom redu investiti radu u prostiranju i bolju uređenju zgrade. U toku ove godine izvršena je adaptacija zgrade bivšeg radničkog doma u koju će se uskoro preseliti dom učenika u privred. Na zgradu, su nadograđena dva sprata i po većem broju prostorija i po boljem uređenju znatno bolje će odgovoriti za smještaj doma. Spavonice će biti smještene u 20 soba, tako da će se smiestiti 120 učenika, svr omladinitu rad u i omladinskim sobama. U smještaj manji broj učenika. Sada se izraduju kreveti, ormarji i veću potrebnu inventar. U novoj zgrad predviđena je velika soba za preparatu, i veće prostorije za učenje i za kulturno-prosvjetni rad. Osim toga biće znatno bolje omogućeno održavanje čistote i higijene prostora. Treba ukazati na nužnu potrebu temeljitog dezinfekcionog i posteljine pripremlenja, u novu zgradu kako bi se odmah uklonio veliki nedostatak u održavanju higijene u domu. Pošto će u domu biti dovoljan broj prostorija za učenje i kulturno-prosvjetni rad potrebno je povećati mnogo više pažnje vaspitnom radu sa učenicima i njihovom kulturno-prosvjetnom uzdizanju.

U sadašnju zgradu doma predviđeni je smještaj učenika u privredi. Gradsko gradjevinsko preduzeće izvršilo je u domu potrebne opravke. Gore navedeni nedostaci u sadašnjem domu učenika u privredi treba da budu uklonjeni u slučaju nedostataka prilikom izgradnje doma, kako bi ostvarili što bolje uslove za svestranu razvatak učenika u privredi.

Od 3. novembra ove godine mijenja se autobusni vozni red na autobusima Zvezdarski autobusnog transportnog preduzeća Banja Luka. Zainteresovani putnici mogu dobiti sve potrebne informacije u biltoerariji «Putnik» u zgradi Vukovske palate, telefon br. 22.

21.11.1971
 O svojoj kreditnoj kartici, sv. Lukin ove godine, možete dobiti upotrebne podatke. Braća Maružić
 164.330/10

KNJIŽARA „GLAS“
 DOBILA JE SLUJEDEĆA NOVA IZDANJA KNJIGA:

Jošif Broz Tito: «Borba za oslobođenje Jugoslavije»	Din 50.-
K. Marks: «Kapital»	Din 120.-
Lenin: «Država i revolucija»	Din 18.-
A. Makrenko: «Poezijska poema»	Din 60.-
Zeromski: «Prah i pepo» (I i II dio)	Din 115.-
Zvonimir Subić: «Pred spomenikom»	Dn 45.-
Česarev: «Čreva krilavice»	Din 91.-
Kajuh: «Pjesme palov parizana»	Din 12.-
D. Drča: «Specijal najos. Banlica - Jajinci»	Din 18.-
Izašlo je treći broj «Komunisti»	Din 14.-

HUMORISTIČKA BIBLIOTEKA «JEZA»

Hašek: «Doživljaji dobrog vojaka Švelke»	Din 35.-
Cehov: «Pomračenje mjeseca»	Din 10.-
Sremac: «Buri i Englezi»	Din 10.-

Narodno pozorište otvara sezonu komedijom
„Tuđe dijete“ od Škvarnera

Danas, u jeku izgrađivanja novog života u čitavom svijetu, pozorište ima jedan od najobimnijih zadataka da inostruje, da kritikuje, da popravlja, da budi na dan pravilna mišljenja i djelatnosti. Pravi uslov za takav rad pozorišta to je reper-tor. Ukoliko je tim, upravo našeg pozorišta stavila je na reper-tor kao svoju prvu primjerku komediju iz nove ruske literaturе «Tuđe dijete» od Škvarnera. Nasuprot bezdušne, kodničke, takozvane «naok komedija za zabavu, kojima su u većinoj mjeri bile preplavljene porzorične zadnje nekoliko decenija, «Tuđe dijete» stoji kao ariosa snima svoje kraljeva i utjebuje na jedno novo, sovjetsko, savjetno morala. Svojstven da je komedija za to da zabavi i pouči i isto vrijeme, talentovani komediograf Škvarner vođeni je svoju komediju kroz niz veoma dugovanih scena, kroz dugu pažnju gleda-laca od početka do kraja ali ne ispuštajući tužu komada ni za trenutak. Nema tu ni jedne beznačajne scene, nema tu, moglo bi se reći, čak ni jedne riječi, ni riječenicu. Bran, pošten Bran; ljubav, nesrećna ljubav koja se uzdiže iznad prosječnog konzervativnog stava; to su ličeva kojima se ban Škvarner u svojoj komediji «Tuđe dijete», posmatrajući pro-

blek ljubavi i braka sa jedne nove socijalne tačke gledaju. U komadu su dva svijeta — stari i novi, dva svjetla, dva morala.

Komedija «Tuđe dijete» ima veoma aktivnu pravilnu i jasnu oblikovnu, na primjer, kod nas. Komedija je izvorna, komedija karakterna i duhovite konverzacione i isto vrijeme, «Tuđe dijete» predstavlja jedinstven princip u pozorišnoj literaturi.

Primjerici ove komedije, koje je prošle skoro sve sjačajne pozorišta, biće u našim pozorištima, u čitavim 30 omladinitu rad. U ovoj primjerici, osim starih članova, predstave će publiци и novo-izgrađivani članova. Naša umjetnica Džaba Petrović, pojavljuje se u ovoj putu sa svojim izvrsnim komičnim partijom Petrom Matijević, koji je iz Spilca angloameri-ovo pozorišta. Nove članovi: Božidar Vlašić, Petar Petrović и Nada Matijević se poznatim članovima Vojom Petrović, nosi glavnu tužu komada. Starije članovi: Stojan Jovanović, Mirza Petrović, Ema Milica i Mirza Milčević, naših poznatih vjernih članova и ova tužna tužna veoma izvrsne interakcije uože se Škvarnerovine komedije.

P. M.

Fiskultura

F. D. «KOZARAC» (Bos, Gradiska — F. D. «BORAC» (Banja Luka) 3:1 (2:0)

19. ov. mј. odigrana je u Bos. Gradiska utakmica za jesenje prvaka desete grupe. Nakon ravnoaprve igre efikasna navala «Kozarac» riješila je utakmicu u svoju korist. Zbog jakog vjetrova koji je duvao za vrijeme cijele utakmice igra se nije mogla pravilno razviti. Namčad «Kozarac» pokazali su kao ravnoaprvi protivnik i zahtjevan, je osvojila naziv jesenjeg prvaka desete grupe. Igračima «Borac» osvetilo se potenjevanje protivnika i u ovo im je dobra lekcija da drugi put sa većom ozbiljnošću uleže u borbu.

Sudac Ristić iz Banja Luke učinio je dosta grešaka.

Bondulčić Draštan

Vanjsko upozorenje

Kako je javljeno juče prije nekoliko mjeseci, ponihavao je izgubljeni koji su im štetnik dokumenta и ispravu može se vrati štetnik SAMO PREKO «SLUŽBENOG LISTA NARODNE REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE U SARAJEVU». Svi oglašiti se vrste, koji bi našli u ovom drugom listu, NEMAJU ZAKONSKU MOĆ I VAJNOST koja je potrebna za dobijanje novih dokumenata (duplikata), bilo da se radi o školovani, sudovodstvenima, vojnim ispravama, ličnim legitimacijama, dokumentima za snabdjevanje hranom и tekstilom. Isto se tačavi oglašiti ne mogu objavljuvati u službenim listovima izvan granica Narodne Republike Bosne и Hercegovine, jer oglaš daju novu na terenu ove federalne jedinice.

Sve takve oglaštre treba listati na adresu: Administracija «Sudbenog lista Sarajeva, Pravosudna palata.

Sve oglaštre, koje su 2.- dinara, и toma treba predložiti još 2.- dinara kao taksu na tje oglaš и još 5.— dinara za jedan primjerak takvog lista u koje je oglaš urušten и na tačmaju koga se jedino može dobiti duplikat. Moćuju više oglašavati znos и poštenjskim marzema šaljke se unaprijed. Stoga se pozivaju svi oni koji male proglašiti navedenim štetnik dokument da to, poštu dobiti broj od ove ustanove koji im je potrebna и došla sam unine по горњим uputstvima. Osim se takojer obavještavaju se nabavljaju pogrošnje zadužuje da takve šaljčeve ne šalju u Uredništvo «Glas» ko došavši, ali, nego, nego da im upozoriti se na ovaj oglaš.

Из Администрације «Глас»

Hođeć Nedžib

SRPSKI KREDITNI ZAVOD, BANJA LUKA, U LIKVIDACIJI, prodaje: jednu veliku melniču masu marke S. J. Arhivam, jedan dugični put za likvidaciju и blaženju sa mramornim pločama, jedan drveni put-ormar и jedan stajak za telefon. Za uslove obratite se kod Gradske štedionice.

21.11.1971
 LIKVIDACIONI ODOBOR
 Prodajni listovi: 20. izdanka (mnoštvo), stare jednu stranu, kod Petrovića, Fra Frga, broj 19 (dvorosna zgrada).